

Ministerstwo
Sprawiedliwości

FAQ PUNKTÓW NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM – 2025 R.

Fundacja Inter Vivos z siedzibą w Warszawie informuje, iż w ramach zawartej umowy z Powiatem Wołomińskim realizuje zadanie publiczne polegające na prowadzeniu, w 2025 r., trzech punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a także edukacji prawnej. Przedmiotowe zadanie jest realizowane w oparciu o ustawę o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1534.) i jest finansowane jest ze środków Ministerstwa Sprawiedliwości przekazanych Fundacji przez Powiat Wołomiński.

www.fundacjaiv.pl

1. W jaki sposób można zapoznać się z aktami sprawy w sądzie i czy uzyskam tam poradę prawną?

Odpowiedź: z aktami sprawy można zapoznać się w czytelni akt, po wcześniejszym zamówieniu ich osobistym, mailowym lub telefonicznym. Osoba zapisująca się na wgląd do akt sprawy winna wskazać sygnaturę sprawy, datę ewentualnego wglądu do akt, godzinę oraz przewidywany czas dokonywania wglądu do akt sprawy. W sądzie nie są udzielane porady prawne. Poradę prawną można uzyskać w kancelariach adwokackich i w kancelariach radców prawnych. Osoby, które nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, mogą skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

2. Kto może występować z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia odwykowego?

Odpowiedź: w takim wnioskiem do Sądu może wystąpić Gminna (Miejska) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak też prokuratura. W celu wszczęcia postępowania dotyczącego zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego koniecznym jest zatem zgłoszenie problemu albo Gminnej (Miejskiej) Komisji, albo prokuratorowi.

3. Zastanawiam się nad sporządzeniem testamentu. Czy testament notarialny jest prawnie bardziej skuteczny?

Odpowiedź: zgodnie z przepisami prawa testament notarialny nie jest bardziej wartościowy od testamentu odręcznego. Prawidłowo sporządzony testament ma tożsamą moc niezależnie od formy sporządzenia. Niewątpliwie pewną zaletą tematów notarialnych jest możliwość ich wpisania do Notarialnego Rejestru Testamentów (NORT). Wpis do NORT nie jest obowiązkowy – testament rejestrowany jest wyłącznie na wniosek testatora, który może być złożony bezpośrednio w testamencie notarialnym, w protokole przyjęcia testamentu własnoręcznego na przechowanie lub w oddzielnym protokole, jeśli przedmiotem rejestracji jest testament notarialny dotychczas niezarejestrowany. Jeśli testator zmieni swoją wolę, może zażądać usunięcia starego testamentu z rejestru oraz sporządzić i zarejestrować nowy. Zarejestrowanie testamentu w NORT jest dobrowolne. Zarejestrowanie testamentu w NORT zmniejsza ryzyko nieodnalezienia testamentu czy też jego ujawnienia z opóźnieniem. Dodatkową zaletą jest ułatwienie ujawnienia wszystkich testamentów testatora po jego śmierci za pomocą jednej czynności dokonywanej w kancelarii notarialnej – bez potrzeby długotrwałych i czasochłonnych poszukiwań. Notarialny Rejestr Testamentów nie zawiera informacji o treści testamentu ani danych osobowych spadkobierców. Potwierdza on jedynie fakt, że określona osoba sporządziła testament i złożyła dyspozycję jego rejestracji oraz wskazuje, w której kancelarii notarialnej można otrzymać wypis tego dokumentu. Dostęp do treści testamentu i możliwość stwierdzenia dziedziczenia na jego podstawie wymaga wykazania interesu prawnego na ogólnych zasadach prawa spadkowego.

4. Dokonałem darowizny nieruchomości na rzecz córki. Po przekazaniu nieruchomości córka nie zajmuje się mną w takim stopniu, w jakim obiecywała. Czy mogę odwołać darowiznę?

Odpowiedź: Wykonaną darowiznę nieruchomości można odwołać z powodu rażącej niewdzięczności obdarowanego tj. z uwagi na takie zachowanie obdarowanego, które przy zastosowaniu obiektywnych kryteriów oceny jest rażąco niesprawiedliwe względem

darczyńcy. Darowizna nie może być odwołana po upływie roku od dnia, w którym uprawniony do odwołania dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego. Podkreślić trzeba, iż zachowanie obdarowanego, które nie jest zgodnie z wyobrażeniem darczyńcy, nie stanowi rażącej niewdzięczności.

5. Jestem w trudnej sytuacji finansowej i nie mogę regulować swoich zobowiązań. Co zrobić aby uniknąć egzekucji komorniczej?

Odpowiedź: w pierwszej kolejności należy przeanalizować możliwość zawarcia ugody (ugód) z wierzycielem (wierzycielami). Ugoda pozwoli obniżyć wysokość miesięcznego zobowiązania, ale jednocześnie może prowadzić do wydłużenia okresu jego spłaty oraz do wzrostu kosztów obsługi długu (odsetki). Innym rozwiązaniem jest złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej. Należy jednak pamiętać, iż syndyk będzie dążył do upłynnienia w części lub całości masy osoby upadłej celem uregulowania zobowiązań.

6. Jestem współwłaścicielem w 1/4 nieruchomości gruntowej. Z powodu trudnej sytuacji finansowej chciałbym sprzedać mój udział w nieruchomości. Pozostali współwłaściciele informują mnie, iż bez ich zgody nie mogę tego zrobić. Czy mają racje?

Odpowiedź: sprzedać udział w nieruchomości wspólnej może każdy współwłaściciel. Nie potrzebuje do tego zgody, ani nie musi nawet informować pozostałych o swoich zamiarach. Jedyne wyjątki od tej reguły, to sprzedaż swojej części we wspólnym gruncie rolnym oraz w mieszkaniu spółdzielczym. W tych przypadkach sprzedaż udziału w nieruchomości bez zgody współwłaściciela jest niemożliwa, ze względu na prawo pierwokupu. Bez wyżej wymienionego prawa pierwokupu udział w nieruchomości można zbyć każdemu nabywcy.

7. Uważam, że komornik bezpodstawnie zajął moje wynagrodzenie (rentę, emeryturę). Czy przysługuje mi odwołanie?

Odpowiedź: nadzór merytoryczny nad komornikami sprawują sądy. W przypadku uznania, iż komornik przekroczył swoje uprawnienia należy złożyć skargę na czynności komornika (w 2 egzemplarzach). Skargę na czynności komornika wnosi się na piśmie w terminie 7 dni od daty dokonania tej czynności przez komornika lub otrzymania od komornika zawiadomienia o podjęciu czynności. Skargę należy złożyć bezpośrednio w kancelarii komorniczej. Po złożeniu skargi na czynności komornika, komornik ma obowiązek ustosunkować się do tej skargi i może skargę w całości uwzględnić (w konsekwencji np. zwolni rachunek bankowy z zajęcia). Natomiast w sytuacji, w której komornik nie zgadza się z treścią skargi (w całości lub w części) to przekazuje skargę do sądu. Skarga jest rozpoznawana przez sąd na posiedzeniu niejawnym, a następnie sąd wydaje postanowienie, w którym czynność komornika bądź uchyla bądź zmienia, a także jeżeli widzi taką potrzebę, z urzędu nakazuje komornikowi dokonanie określonych czynności egzekucyjnych.

8. Zostałem skazany prawomocnym wyrokiem na karę bezwzględnego pozbawienia wolności. Czy w jakiś sposób mogę uniknąć przebywania w zakładzie karnym, tj. wykonania kary?

Odpowiedź: co do zasady nie jest to możliwe. Jednakże, osoba wezwana do stawienia w zakładzie karnym może ubiegać się jednak o odroczenie wykonania kary z uwagi na

wyjątkowo ciężkie skutki wypływające z osadzenia w zakładzie karnym dla samego skazanego lub jego rodziny albo w sytuacji ciężkiej choroby lub choroby psychicznej zagrażającej życiu. Bardzo ważne jest aby pamiętać, że odroczenie wykonywania kary pozbawienia wolności nie powoduje, że zmniejsza się jej długość, jaka pozostaje jeszcze do odbycia. Oznacza to tylko i wyłącznie tyle, że opóźnia się rozpoczęcie jej wykonywania. Ponadto wniesienie wniosku o odroczenie wykonywania kary samo w sobie nie wstrzymuje jej wykonania – w dalszym ciągu skazany może otrzymać wezwanie do stawienia się w zakładzie karnym, nawet jeżeli sąd proceduje nad wnioskiem. Istotne jest zatem, aby wniosek został złożony jak najszybciej po uprawomocnieniu się wyroku i zawierał wniosek o wstrzymanie wykonania kary.

9. W jaki sposób i w jakim terminie można złożyć wniosek o uzasadnienie wyroku/postanowienia?

Odpowiedź: wniosek o uzasadnienie należy złożyć na piśmie w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyroku/postanowienia lub też od daty doręczenia orzeczenia, jeśli takowe doręczenie nastąpiło. Sąd, z zasady, nie doręcza orzeczeń wydanych na rozprawie. Doręczeniu podlegają natomiast orzeczenia wydawane na posiedzeniu niejawnym (wyroki wydane na posiedzeniu niejawnym, wyroki zaoczne, postanowienia zabezpieczające). Każde orzeczenie, również te wydane na rozprawie, doręcza stronie pozbawionej wolności, działającej bez profesjonalnego pełnomocnika nieobecnej przy ogłoszeniu orzeczenia. Osoba taka może złożyć wniosek o sporządzenia uzasadnienia w terminie 7 dni od doręczenia jej tego orzeczenia.

10. W jakiej odległości, od granicy działki, można sadzić drzewa?

Odpowiedź: najlepiej sadzić drzewa czy krzewy w takiej odległości, aby rozrośnięte gałęzie nie wykraczały poza teren działki. Nie ma jednak powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w które sposób kategoryczny regulowałby omawiane zagadnienie. Sądy orzekając czy rozmiary bądź posadzenie danego drzewa prowadzi lub może prowadzić do immisji posiłkują się regulaminem Rodzinnych Ogródków Działkowych, który wprowadza następujące zasady:

- drzewa owocowe i karłowe – ogólna zasada nakazuje, aby sadzić je w odległości co najmniej 2 m od granicy;
- w przypadku moreli należy zachować odległość co najmniej 3 metrów;
- czereśnia i orzech włoski nie mogą być sadzone w odległości mniejszej niż 5 m od granicy działki, z wyjątkiem szczepionych na podkładach słabo rosnących, które można sadzić w odległości nie mniejszej niż 3 m;
- krzewy owocowe – wymagają sadzenia w odległości 1 m od granicy, a krzewy leszczyny 3 metrów;
- drzewa i krzewy ozdobne (w tym iglaki) – wymagają minimum 2 m od granic działki, w tej odległości także wysokość drzew i krzewów ozdobnych nie powinna osiągać więcej niż 3 m, z tym zastrzeżeniem, że: dopuszcza się sadzenie drzew ozdobnych w odległości 1 m od granicy działki, o ile ich wysokość nie przekroczy 2 m;
- krzewy ozdobne silnie rosnące należy sadzić w odległości co najmniej 2 m, a krzewy słabo rosnące i płozące formy iglaków co najmniej 1 m od granic działki;
- żywopłoty – na granicy działek, za pisemną zgodą użytkownika sąsiedniej działki, można zakładać żywopłoty, których wysokość ustalają sąsiadujący użytkownicy.